

IZHAJA VSAKI DAN.

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj Posamične številke se prodajajo po 3 novč., (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornu, Solkanu itd.

CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za oglasne, zahvale, poslane, oglede denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. — Oglase sprejema „Inzeratni oddelek uprave Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5 20, pol leta 2-60

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 811-632.

Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Dr. Rakodczay v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 6. Ban Rakodczay je danes zjutraj došel semkaj ter je predpoludne prišel v zbornico, kjer se je posvetoval z ministrskim predsednikom dr. Werkerle in z krvatskim ministrom Josipovičem.

Bolgarski knez se je zaročil.

SCHWERIN 6. „Mecklenburger Zeitung“ je zvedela, da se je bolgarski knez Ferdinand zaročil s princesinjo Eleonoro Reuss-Köstritz.

Eksplodizija v rudniku. Več sto rudarjev mrtvih.

FAIRMONT 6. (Zapadna Virginija). V tukajšnjem pregonovniku je bilo vsled eksplozije plinov zasutih več sto rudarjev. Mrtvih je bilo 426 rudarjev. Več mrtvičev so že izvlekli iz jame.

Portugalska kraljica.

PARIZ 6. Portugalska kraljica je opoldne odpotovala z južnim ekspresnim vlakom.

CADIX 6. Iz Tangerja dospeli potniki prinašajo vest, da je Mulej Hafid zopet zavzel Mazagan ter da maršira proti Casablanci, kjer vlada baje panika.

Persija.

TEBRIS 6. Boj med konservativnimi in revolucionarnimi strankami se je obnovil. Vrhili so se poulični boji, v katerih je bilo ubitih šest oseb. Oblastniji so brez moči.

URMIA 6. Turki so v okraju Baranduz zasedli šest vasi.

CARIGRAD 6. Poročila iz Tebrisa o resnih nemirih v Urmiji so neresnična.

Maroko.

LALLAMARNIA 6. Župana iz Ugide, Sid Buarachio so poslali v Oran, kjer ga bodo nadzorovali. V rokah imajo dokaze, da se je vdeležil protufrancoske propagande.

PARIZ 6. Iz Lallamarnia poročajo, da dobivajo marokanski rodovi, proti katerim se bojuje general Liautey, dan na dan novih čet, in da imajo sedaj okoli 10.000 mož na okupu. Potrjuje se, da so v Ugido dospeli poslanci posamičnih upravnih rodov, da ponudijo svoje pokorenje, kar je pa bilo odklonjeno. General Liautey vsprejme njihovo pokorenje še le tedaj, ko bo rodove eksemplarično kaznoval.

LALLAMARNIA 6. Vas Arbel je zasedlo 600 mož. Vas je branilo mnogo Marokancev, ki so bili uničeni po topništvu. Na francoski strani sta padla dva moža. Čete so se zvečer zopet vrnile v šotarišče, potem ko so se zažgale hiše Kaida Mokdarja. Ob njihovem povratku so Beni Snasen skušali napasti čete, bili so pa z velikimi izgubami odbiti. Boj je trajal od zjutraj do popoldne.

Avstrijska posl. zbornica

(Brzjavno poročilo).

Nujna predloga o znižanju sladkorjevega davka in o avstro-ogrski nagodbi.

DUNAJ 6. Zbornica je razpravljala o nujnem predlogu Chocovem o znižanju sladkorjevega davka in sprejela nujnost po daljši debati, v kateri so se vsi govorniki izrekli za izdatno znižanje tega davka. Z veliko večino so bili potem v meritorični debati vsi dotični predlogi glede znižanja sladkorjevega davka odloženi proračunskemu odseku, ki naj poroča v roku osmih dni.

PODLISTEK

12

Naskok na mlin.

Povest iz nemško-francoske vojne.

Emile Zola.

Franica je nadaljevala kljub temu svojo pot, samota in tišina gozda sta ji deli dobro. Za trenutek se je celó usedla, a misel, da je bežal čas, da je imela samo dve uri roka, jo je splašala kvišku. Koliko je utegnilo biti, odkar je zapustila mlin? Pet minut? Pol ure? Ni vedela. Rekla si je, da mora najti Dominika — saj je bila poslana, da ga poišče.

Kraj, kjer je stala, je poznala kaj dobro; ne daleč je bil leskov grm, kjer sta z Dominikom neke nedelje popoldne nabirala leščnike — morda je bil zdaj tamkaj skrit. A iz grma je le zletel kos, se zopet usel in pel znova svojo žalostno, sladko melodijo.

Franica se je spomnila nato skalnate votline, kjer je Dominik često prežal na divjačino, a votlina je bila prazna.

Kje naj ga išče zdaj? Ah, saj je bil

Na to je pričela zbornica razpravo o nujnem predlogu posl. Chierija glede avstro-ogrski nagodbi. Posl. Chierija je izjavil, da je dolžnost parlamenta, nagodbo sprejeti ali odkloniti; zavlačevanje pa bi bilo parlamenta nevedno in bi moglo eventuelno prisiliti vlado k absolutističnim pripomočkom in spravi v nevarnost parlamentarizem sploh.

Posl. Malik je izjavil, da so Vsenemci iz političnih in gospodarskih razlogov proti vsakršni nagodbi ter želijo ločitev in personalno unijo.

Prihodnja seja v ponedeljek.

„Zveza Južnih Slovanov“ in nagodba.

DUNAJ 6. O jugoslovanskem klubu se širijo najrazličnejše vesti, ki pa ne odgovarjajo resnici. „Zveza južnih Slovanov“ še ni precizirala svojega stališča nasproti nagodbi, ker še niso končana pogajanja z vlado.

Posl. dr. Rybář za okolico.

Čim je posl. dr. Rybář prejel od naše kmetijske družbe obvestilo, da ministerstvo naši okolici ne misli dati podpore, šel je nemudoma k ministru za poljedelstvo in ga opozoril, kako krivično je stališče, ki je vlada zavzemlje. Minister je priznal našemu poslancu, da se tudi njemu zdi, da priobčeni razlogi za odklonitev niso osnovani. Minister je ob enem pozval d. r. Rybářa, naj mu izroči kratko spomenico, kar je ta poslednji tudi storil dne 5. t. m.

Govor d. r. Rybářa

v seji zbornice poslancev dne 4. t. m., ki smo ga prinesli v brzjavki kakor kratek ekscerpt priobčimo doslovno po stenografičnem zapisniku. Konstatirani nam je pa že danes, da je govor dr. Rybář napravil globok utis na zbornico. O tem priča dejstvo, da so mu čestitali člani „Zveze“, „Slov. kluba“, mnogo Čehov vseh strank.

Vsi so povdarjali, da je dr. Rybář jako dobro slikal preganjanja, katerim so bili in so Slovani izpostavljeni od strani nemško-liberalnih strank. Celoten trentinski Italijan je prišel čestitat d. r. Rybářu.

Vrednost govora dokazuje tudi okolnost, da prinašajo veliki dunajski listi neobičajno dolg ekscerpt iz Rybářevega govora, dočim so doslej naše govornike navadno absolvirali le s par vrsticami. O tej priliki moramo zabeležiti, da je tudi govor slov. poslanca d. r. Kreka napravil na zbornico globok utis.

To konstatira praška „Union“ (prejšnja „Politik“), ki pravi, da je poleg Masaryka in Kreka najbolje govoril dr. Rybář, ki da je našel pravo besedo, ko je slikal nestrpnost nemških profesorjev in dijakov na nemških univerzah. Ti Nemci da zahtevajo vso svobodo za se, ne da bi jo privoščali Nemcem.

Izmišljotine o „Zvezi Jugoslovancev“.

Posl. dr. Rybář je v svojem govoru v zbornici poslancev konstatiral, da se o tem našem klubu neprestano trosijo laži, samo da se člene kluba sumniči in kaže v krivi luči. In res je tako. Danes se širijo govorice o hudih navskrižjih v klubu, jutri že o akutnih krizah: obdolžuje se jih, da tirajo obstrukcijo, črni se jih, da so sovražniki belokranjske železnice, a pred par dnevi je „Slovenec“ poslal v svet vest, da je predsednik kluba dr. Ivčević izstopil iz kluba. Namen tej vesti je bil: svet naj bi verjel — pa bilo tudi za en sam dan — da, je „Zveza Jugoslovancev“ res v razsulu! In res bi bila ta vest le enodnevna muha, kajti bila je jednostavno izmišljena ter se je razbila ob dejstvih. V dokaz za to ne treba drugega, nego da konstatujemo, da je dr. Ivčević ravno isti dan, ko je „Slovenec“ javil njegov izstop iz

brezuspšen trud! Njeno hrepenenje je raslo, hitreje je stopala. Njega najti, z njim govoriti — potem bo vse, vse zopet dobro...

„Dominik, Dominik,“ ga je klicala; moral je biti kje v bližini, da, morda je splezal na kako drevo, in vzdigala je glavo in ga klicala vedno zopet in zopet, a samo kukavica ji je odgovarjala. Neko drevo je narahlo zatrepetalo, pomajano od vetra, njej pa se je zdelo, kakor je on zgoraj — „Dominik!“ je zaklicala, a vse je ostalo tiho. Tedaj ga je naenkrat menila videti pred seboj, prestrašena je hotela zbežati. Kaj za božjo voljo naj mu pové? Da je prišla, da ga izroči rablju? Ne in tisočkrat ne! Hotela je za zrotiti, naj beži daleč, daleč proč, kjer bi ga ne mogli najti! Ali oče? — Oče, ki je pričakoval od nje svojo rešitev!

Zgrudila se je na tla, jokala in tarnala. Potem je skočila na noge in tekla nazaj. Kaj naj dela tu v gozdu? Ni hotela, ni hotela najti Dominika!

V svoji razburjenosti je zgrešila pravo pot, trikrat se je morala obrniti in je bila v smrtnem strahu, da ne pride več v mlin. Ko nečeno je našla izhod iz gozda, ravno nasproti vasi.

kluba, s svojim podpisom kakor predsednik vabil člene v sejo!

V tej seji je dr. Ivčević tudi predsedoval in je šel k ministrskemu predsedniku v parlamentarno komisijo kakor zastopnik zveze.

Ta konstatacija naj služi slovenski javnosti v izgle, kako previdno je treba vsprejeti izvestne „Slovenčeve“ tartarske vesti.

OGRSKA ZBORNICA.

(Brzjavno poročilo).

Viharna seja.

BUDIMPEŠTA 6. Zbornica je nadaljevala razpravo o nagodbenem pooblastilnem zakonu. Posl. Babić-Gjalski je proti predlogi govoril hrvatski. Ker je govornik vključil opominom predsednika polemiziral o državnopravnih vprašanjih, mu je bila odvzeta beseda. (Velik hrup pri Hrvatih, odobravanje na levi.) Istotako je bila odvzeta beseda posl. Modrušan, ker je pretresal državnopravna vprašanja. (Zopet velik hrup pri Hrvatih, odobravanje na levi.)

Več hrvatskih poslancev se je v hrvatskem jeziku prigrisalo za besedo k poslovnemu redu. Predsednik je pa podelil besedo posl. Czepanyju (disidentu neodvisne stranke), ki je govoril proti predlogi, ter pojasnjeval, da ni hrvatska obstrukcija zadosten vzrok, da se vsprejme predlog, ki je nevaren precedens. Na ta način pride stranka neodvisnosti pred vso zbornico ob dobro ime.

Na to se je v hrvatskem jeziku zopet oglašil za besedo posl. Babić-Gjalski. Predsednik ga je pozval, naj govori madjarski. Ker je Babić govoril hrvatski, mu je predsednik odvzel besedo. Pri tem je izjavil, da je že iz praktičnega stališča možno dovoliti debato o poslovnem redu le v madjarskem jeziku. (Živahna pohvala in eljen-klici.)

Posl. Popović se je v madjarskem jeziku prigrisalo za besedo k poslovnemu redu ter je prišel na to govoriti hrvatski. Predsednik mu je odvzel besedo. (Viharno odobravanje, hrup pri Hrvatih. — Posl. Supilo je zaklical: To je nezakonito! — Predsednik je pozval posl. Supila na red. — Na to se je po vrsti dvignilo več hrvatskih govornikov, ki so v madjarskem jeziku zahtevali besedo k poslovnemu redu ter potem govorili hrvatski. Predsednik je vsakemu posamičnemu ob neprestanem hrupu odvzel besedo. Hrvatje so ukrepe predsednika spremljali z ironičnim odobravanjem, dočim so jim z leve klicali: komedijanti!

Predsednik je pripomnil, da ne dela nikakega razločka med madjarskimi in hrvatskimi poslanci, toda zbornica je že enkrat z odobravanjem vzela na znanje, da je za debato k hišnemu redu dopustno izključno madjarski jezik. (Viharna pohvala na levi.) — Posl. Fried (stranka neodvisnosti) je zaklical: Lopovi! — Velik hrup pri Hrvatih, Ustali so razburjeni s svojih sedežev in zahtevali od predsednika, naj pozove Frieda na red. Predsednik je to storil in nato pripomnil, da z vso strogostjo uporabljal bišni red, da ne ozemogoti kaznjive namere hrvatskih poslancev. Ako bodo razpravo zopet motili, izroči stvar imunitetnemu odseku. — Nato se je debata nadaljevala.

Predsednik Justh.

BUDIMPEŠTA 6. Predsednik zbornice Justh je odpotoval danes v svoj vilinski okraj Makó.

Hrvatski poslanci so se pritožili pri Justhu.

BUDIMPEŠTA 6. Hrvatski poslanci so se tekom današnje seje poslanske zbornice brzjavim potom obrnili na predsednika zbornice Justha, ki se nahaja na svojem posestvu

Prestrašena je obstala: Kaj je hotela? Vrniti se sama v mlin — ali je smela, ali je mogla?

Obup jo je popál na novo; tu naenkrat je zaslislala klicati tiho: „Franica! Franica!“ In videla je Dominika, ki je pomajal glavo iz jarka.

Dobrotljivi Bog! Torej ga je vendarle našla! Ali so hotela nebesa njegovo smrt? Zadušila je vzkrík in se zgrudila na robu jarka.

„Ali si iskala mene, Franica?“ je dejal. „Da,“ je odvrnila, bučalo ji je po glavi in vedela je komaj, kaj govori.

„Kaj pa se godi?“ je vprašal prestrašen.

„O nič, nič!“ je jecala, „bila sem le v skrbeh in sem te želela videti.“

Njen odgovor ga je pomiril in povedal ji je, da se ni mogel odločiti, da bi bil zbežal kam daleč, da ga preveč skrbi zaradi nje in očeta.

„Prusi so vsega sposobni,“ je dejal, „v stanu so se maščevati na slabotnih starčkih in ženskah. No, če praviš, da moj beg ni imel hudih posledic, potem pa lahko zopet misliha na svojo svatbo; ta bo imela zdaj

v Hornyi. V svoji brzjavki so poslanci kratko opisali dogodek na današnji seji in se pritožili, da se jim krati pravice kakor hrvatskim poslancem. Temu protizakonitemu in nasilnemu postopanju zamore napraviti konec le predsednik, zato mu dogodek sporočajo. Brzjavko je podpisalo 26 poslancev, s predsednikom hrvatskega sabora na čeln.

Ukradeni spisi.

BUDIMPEŠTA 6. Nekateri listi so prinesli vest, da je bilo iz hrvatskega ministerstva ukradeno več spisov, ki jih je hrvatski minister Josipović dobil pri hrvatskem poslancu Supilu. Od kompetentne strani izjavljajo, da je ta vest povsem neresnična, v hrvatskem ministerstvu niso bili ukradeni nikaki spisi.

SLOVAKI.

Svoboda govora je dospela tako daleč, da shodi vobče niso dovoljeni in v Želini se je nedavno dogodilo, da so morali stavbeni delavci, hoteli se dogovoriti o svojih medbah, iskati zavetišča ponoči v gozdu. Slovaška društva so redka. Niso dovoljena. Letos so „proslavili“ Slovaki v Tisovcu 25-letnico nedovolitve „Spevokola“, za čegar uradno dovoljenje se vsako leto zastonj trudijo.

Po uradih se uraduje se Slovaki samo madjarski. Vsak uradni spis je le madjarski in kdor zahteva slovaški uradni spis, proglašeno je za revolucionarja in v ječo z njim. Tako je bil dr. Šrobar obsojen na eno leto ječe zato, ker je v svojem govoru pred sodiščem rekel: „Slovak stoji pred sodiščem kakor govedo, ker ne umeje ničesar.“ Persekucija Slovakov je tako kruta, da vsakogar, ki je zapel „Hej Slovaki!“ ali „Nad Tatrou se bliská“ obsojajo radi zločina veleizdaje, ki se na Madjarskem taksira z najmanj 18 mesečno ječo!! Vobče vsak, kdor se osmeli izreči iskreno besedo, kdor kritizuje ogrske razmere, kdor hoče delovati na povzdigi ljudstva, je „revolucionar“ in „veleizdajca“. Zobni in nohtni se branijo Madjari proti samozavednosti ljudstva, ker vedo, da bi potem njih nenaravno gospodstvo padlo ter bi potem potekla njih zakup in patent na izkoriščanje „drage domovine“, o kateri pevajo na pustih orgijah ter ob zažiganju slovaških srajc. Drugače pa je ta draga domovina izsesana od njih kakor molzna krava. Kajti, pogledmo si, kdo je na Ogrskem pravzaprav tak patrijot, ali, bolje rečeno, pogledmo si, kdo ni „revolucionar“ in „veleizdajec“. To so odpadniki, pest uradnikov in državnih uslužbenecv, sodniki, notarji, žandarji in čifuti. Skozinsko ljudje, ki molzejo „drago domovino“ — in ki vsakega, ki drugače umeva ljubezen do domovine, proglašajo za „veleizdajco“.

Navedem drastični ali žalilob resnični, le preveč dobro znani slučaj: Župnik Hlinka je bil sojen in obsojen v ječo zaradi „rovanja proti madjarski državni ideji“, ker je rekel, da je bilo in bo za vse življenje njegovo delovanje stremilo k temu, da osvobodi svoj narod iz tega groznega suženjstva neizobrazbe in da odvrne svoj narod od grozne more — žganja. In ravno v tistem času, ko je bil Hlinka sojen, je bil minister pravosodja Polonyi, ki se mu je javno dokazalo, da je skrivaj goljufe in sleparje, da je izsilil koncesije za prostitucijske hiše in da se je obogatil na škodo budapeštanske občine. Glinka „revolucionar“, „panslavist“, „veleizdajca“ je bil obsojen — Polonyi, pomagač goljufov in sleparjev, pa je sedel na stolici ministra pravičnosti!

pač osemndnevno zamudo, ali ne misliš, Franica?“ In smejal se je.

Ko pa ga je gledala vsa prepadena, je postal resen in je silil vanjo: „Kaj imaš? Ti mi nekaj prikrivaš!“

„Ne, ne, leupehana sem od hitre hoje, prav gotovo da ni nič.“

„Toliko bolje,“ je rekel in jo poljubil. A nato je menil, da je neprevidno od njiju, ako tu še dalje kramljata; hotel je že enkrat iz jarka vun in se skriti v gozdu. A Franica ga je zadržala, tresla se je po vsem životu.

„Čuj,“ je šepetala komaj sišno; „morda je bolje, če ostaneš tu; ker te nihče ne išče, si tukaj najbolj varno skrit.“

„Ti mi nekaj prikrivaš, Franica!“ je ponavljal. „Povej, kaj se je pripetilo?“

In zopet in zopet ga je zagotavljala, da ni nič, da ji je le ljubše, ako vé, da je on v njeni bližini... jecljala je in iskala še drugih vzrokov. Bila je tako čudna, da bi je zdaj tudi brez njenih prošenj ne bil zapustil. Tudi je upal, da kmalu pridejo Francozi, saj so se že bili pokazali okoli Sovála, in goreče je želel: O da bi se le požurili, da bi le že bili tu!

(Dalje.)

In takšnih „veležidajcih“ imamo na Slovaškem mnogo. Z njimi so napolnjene ječe v: Martinu, Ružomberku, Pešti, Labi, Trenčinu, Žilini, Nanestovu, v vsaki stolici in v vsakem mestu. Zupnik Jurja je bil obsojen na 2 leti, Hlinka na 2 leti, dr. Šrobar na 1 leto, Albini na 1 leto, Brubský na 1 leto, Janček, Pivko, Greguš na 1 leto itd. V resnici predolg je ta veliki petek, ki ga trpi Slovaške in kedaj pride vstajenje, se ne ve! Samo upajo!

Svoboda tiska je na Ogrskem tudi prav originalna. Često se naša javnost in posebno časnikarstvo pritožuje nad strogo cenzuro, na tem, da nimamo svobode tiska; no, na Ogrskem jo imajo, ali pogledajmo, kako izgleda: pri nas v Cislitvanji se ob izidu časopisa predlaga takozvana „cenzura“, to je eden iztis se predlaga okr. glavarstvu ozir. državnemu pravdnstvu, ki zamore številko zapleniti. Če se je to zgodilo, pa je s tem navadno avstrijska „pravica“ umirjena, hida avstrijske tiskovne nesvobode se sili takozvanim objektivnim postopanjem, ki začenja in završuje se navedeno konfiskacijo. Ogrska hida tiskovne svobode pa je brezdvomno nekoliko glavnata bestija, ki se tako hitro ne nasituje. Tam se ne odreja konfiskacija, ampak za vsaki posamični članek, ki je bil spoznan prestopnim, se uvaja kazensko postopanje zoper odgovornega urednika ali pisca. In tako ima na pr. „Slovensky Tyždenik“ sočasno preko 30 procesov, „Ludové noviny“ še nekoliko več. Zanimivo je, da se kazensko progajanje uvaja redno vsled „rovanja proti madjarski državi ideji“ ali „proti madjarski narodnosti“. Da bi pa bil progajanje kateri madjarski časopisov radi rovanja proti slovaški narodnosti, to se doslej še ni zgodilo, ker običajno geslo Madjarov proti Slovaškom se glasi: „Slovak ni človek!“

Značaj madjarskih patrijotov, ki delujejo na ohranitev domovine in na širjenju nje slave, je nasilen, bojevit in brutalno-barbarski. Evo dokazov: Sam minister Andrássy je v ogrskem parlamentu kričal na poslance: „Tu je Madjar gospodar!“, med tem, ko je po uradnem štetju na Ogrskem 45% Madjarov, v resnici pa jih je seveda komaj 20%. Osvojujejo si torej gospodstvo nad naravno večino — pak se mora to dogajati le s pomočjo nasilja. Janičarski lov na slovaške otroke, omejevanje svobode, uvajanje madjarskega jezika v slovaške šole in glasovite madjarske volitve dokumentujejo dokaj jasno največji barbarizem dvajsetega stoletja!

Naj navedem tukaj še karakterističen dogodek, ki sem ga izvedel od avtentične osebe v Pragi. Gospod F. Kristin je uradnik zavarovalnice v Pragi in po uradnih poslih je prišel tudi na Slovaško. Dne 31. julija t. l. je prišel v občino Luček. Iz župnije Luček je bil pred letom od madjarskega škofa Parvija-j prestavljen župnik Mojš, ki ga je narod jako ljubil, in na njegovo mesto je bil poslan madjaron Smižar, ki je škofu obljubil, da Lučke pomadjarji in slovaške liste iztrebi odtam. Proti župniku Mojšu je bilo uvedeno kazensko postopanje, ker je na praznik sv. Petra in Pavla pridigoval o — preganjanju prvih kristijanov, s čemer je baje mislil preganjana Hlinko in Šrobar-ja. Ko je nastopil madjarski župnik Smižar svojo službo, je ljudstvo nehalo hoditi v cerkev in sedaj vrši svoje cerkvene pooblastnosti ljudstvo samo na — pokopališču. Sami si krtijo novorojence in sami pokopavajo mrtve. S tem je delovanje madjarskega župnika Smižara v Lučkah onemogočeno. — Gosp. Kristin je šel pogledat na pokopališče, odšel v bližnje kopališče, iz katerega se je vračal na vlak. Mejpota je srečal dvoje deklic in jih vprašal, kakšno šolo obiskujeta. „Madjarsko“ sta odgovorili. „Znate madjarski?“ je vprašal dalje. „Ne znavi.“ Na to on: „To je čudno, Slovaški spada v slovaško šolo,“ ter se poslovil. Med tem pa je prihajal h deklicam neki mož, ki je videl g. Kristina pogovarjati se z njimi. Drugi dan ga je ta mož srečal v Ružomberku ter ga naznanil orožnikom, nakaar je bil Kristin aretovan in v klenjen poslan v ječo. V ječi je bil držan v samotni, niti dopisi od njegove rodbine mu niso bili dostavljeni, z nikomur ni smel govoriti. Po 5 dneh zopora je bila napisana obdolžnica radi „rovanja proti madjarski državi ideji“. V obdolžnici se je trdilo, da je narod Kristina obstopil in on da je govoril k narodu, vspehujeval ga, da vstaja v boju za svoja prava, Čehi, da jih bodo podpirali. V resnici pa g. Kristin z nikomur ni govoril na pokopališču. Dalje je obdolžnica navajala, da je obdolženi ustavil oni dve deklici, ko so šli otroci iz šole. V resnici pa so bile počitnice in nedelja popoldne. Rekel je deklicam, naj ne hodijo v madjarske šole, da jim madjarsčina ne treba in dajal da jim je denarja, da bi hodile v slovaško šolo. Seveda je bila vsa obdolžnica zlagana. Slovaški prijatelji zaprtega, Češki narodni svet, poslanci in „Prva češka zavarovalnica“ v Pragi so se zavzeli zanj. Vsled intervencije navedenih faktorjev pri ministrstvih na Dunaju je prišel odlok madjarskega ministerstva, da se mora stvar hitro rešiti. Na razpravi je prišlo na dan, da nikdo povabljenih prič ni videl Kristina, oni 2 deklici pa sta potrdili samo, da ju je g. Kristin vprašal, kakšno šolo obiskujeta? Dasi je državni pravdnik vzlic vsem dokazom o nedolžnosti vstajal na potrditvi obsodbe, rekoč, da imajo Čehi sovražne intencije proti Madjarom, je bila obdolžitev zavržena in po 5 tedenskem preiskovalnem zaporu je bil Kristin

izpuščen iz ječe. Slučaj je karakterističen, da ni potreba pripomb. Extra Hungariam non est vita!

K zaključku še en konkreten slučaj. V gostilno je bila prinešena slovaška srajca, lepo izšivana narodnimi motivi. Nje lastnik je proglasil, da je bil poprej Slovak, sedaj pa da že ni več „panslavist“ in zato je slovaško srajco zavrgel. Na to je bila srajca polita petrolejem, na tleh sežgana, prisotni gosti so obstopili gorečo srajco, podali si roke ter zapeli „Košut eljen“. In prisotni so bili: drž. uradnik in madjaron Huransky, državni pravdnik Belopotocký in drugi sodnijski in politični uradniki. Huransky je daroval na to družbi iz radosti nad najdenim „izgubljenim sinom“ 24 četrtehtolitrov piva. To se je dogodilo l. 1906 v Ružomberku. Letos ob Veliki noči je poslanec Milan Hodža nastopil kaznenomesečne ječe. Madjarske novice so to registrovale s željo, da naj bi Hodža tudi bodočo Velikonoč dočakal v ječi ter naj bi je sploh ne zapustil več. In ko so zaprli g. Kristina, je madjarski časopis, čegar urednik je janičar Huransky, pisal dolg članek, da so prijeli nevarnega podpihovalca, ki bi ga bilo najbolje obesiti. Te slike morda zadostujejo za karakteristiko potomcev Huncev in Avarov! F. K.

Dogodki na Hrvatskem.

Odpor Hrvatov.

Kakor javljajo iz Budimpešte, so hrvatski poslanci na svoji plenarni seji sklenili, da bodo vstajali v najodločnejšem odporu toliko v skupnem državnem zboru, kolikor v hrvatskem saboru.

Hrvatski virilisti ne pojdejo v sabor?

V hrvatskih krogih v Budimpešti se širi govorica, da nobeden hrvatskih virilistov ne pojde v hrvatski sabor. Hrvatski delegatje v skupnem državnem zboru se pa bržkone v polnem številu udeležijo razprav v saboru.

Dogodki na Ogrskem.

Škofijska konferenca.

Iz Budimpešte javljajo, da je primas Vaszary sklical za 19. t. m. škofijsko konferenco.

Izseljenci se vračajo iz Amerike.

Iz Budimpešte javljajo od 5. t. m.: Danes je dospelo v Oderberg 4600 izseljencev iz Amerike, ki so bili odvedeni v Budimpešto. Včeraj je dospelo v Budimpešto iz Amerike 2700 izseljencev, ker niso mogli tamkaj najti nobenega dela. Pravijo, da se v prihodnjih dneh povrne v domovino še 10.000 ogrskih podanikov.

Košutovci in hrvatski sabor.

Stranka neodvisnosti je imela, kakor javljajo iz Budimpešte, posvetovanje, katerega sta se udeležila tudi ministra Košut in dr. Günther. Izrazilo se je željo, naj se stori vse, da se ob otvoritvi hrvatskega sabora v Zagrebu preprečijo škandali in izgrede.

O nastopu avstrijskih Slovanov za Poljake v Prusiji.

Znani nemški politik prof. Delbrück se je kaj nepovoljno izrazil o pruski politiki nasproti Poljakom. Ta politika da je neizdatna in škodljiva ter izzivlja Poljake na skrajni odpor. S takimi nasilnimi sredstvi se ne napravljajo dobri državljani. Niti se jim ne more usiliti nemškega jezika.

O nastopu slovaških strank za Poljake v Prusiji pa meni Delbrück, da se mu nič čudi. Samo ob sebi umevno je, da so Poljaki ogorčeni ter da poskušajo vsa sredstva proti taki politiki. Nastopa slovaških strank Delbrück ne odobruje, ali ga umeje. Tudi Nemcem v rajhu je težko, če so njihovi rojaki v tujih deželah tlačeni. Delbrück konstatuje, da so tudi v nemškem državnem zboru že tožili proti Madjarom, da je cesar Viljem I. posredoval pri ruskem caru Aleksandru II. za baltiške Nemce. Delbrück zaključuje: Na noben način ni dobro, ako so Slovani v Avstriji ogorčeni proti Prusom. Kajti s Poljaki simpatizirajo tudi Čehi. Avstrijska vlada potreba podpore Slovanov. Zveza z Avstrijo je za Nemčijo zelo važna. Iz vseh teh razlogov je obsojati šovinizem in prenapenjanje državne misli nasproti drugojezičnim narodnostim, ter dušenje teh poslednjih.

Drobne politične vesti.

Deželni glavar gorenjeavstrijski postane baje namesto Ebenhocha dosedanji deželni odbornik Hauser.

Dr. Fiedler v Dalmaciji. Z Dunaja poročajo, da bo v božičnih počitnicah minister za trgovino dr. Fiedler potoval po Dalmaciji, da se na licu mesta informira o vseh delih, ki se imajo v prihodnjem letu izvesti. To potovanje bo imelo oficijelen značaj. Potovanje srbskega kralja na Dunaj? Beligradska „Pravda“ poroča: Na beligradskem dvoru se pripravljajo za potovanje kralja Petra na Dunaj. Sedaj je še nekoliko težko, ker zahtevajo na Dunaju, da naj bi se Pasić ne nahajal v kraljevem spremstvu.

Novo ministerstvo v Švedski. Kakor javljajo iz Stokholma, je predsedstvo v novoosnovanem ministerstvu prevzel državni minister Lindman.

Regnault v Parizu. Iz Pariza poročajo, da pride v kratkem tja francoski poslanik v Maroku Regnault ter da se bo posvetoval

z ministrom za unanje stvari Pichonom o maročanskih stvareh.

Clemenceauov kabinet se maja. Kakor pišejo najuglednejši francoski listi, se Clemenceauov kabinet maja. O tem ne dvomi niti Clemenceau niti drugi njegovi kolegi ministri.

Dnevne vesti.

Slovani tržaški — kolonija! V svojem poročilu o koncertu ruskih umetnic sester Černecki pravi „Piccolo“ da je bila zastopana tudi slovaška tržaška — kolonija. Meni-le „Piccolo“, da resnica neha obstojati že zato, ker jo on potajuje? A resnica je to, da so Slovenci v Trstu avtohtono prebivalstvo, ki mu gredo vse iste pravice v vsakemu pogledu kakor italijanskemu elementu? Nekdaj je slepil „Piccolo“ svoje verne zaščitnike, da Slovencev v Trstu ni ter da so tu le trije štirje „mestatori“ padli semkaj „z gora“, ki vzpirajo ves krik. Počasi pa je menda vendar prišel tudi on sam do spoznanja, da je to njegovo slepenje v prekricečem nasprotju z resnico. Vsakdanji dogodki, snovanje in nastopanje tržaškega Slovanstva na vseh poljih javnega življenja, so ga prisilili, da ne taji več tako drzno ekzistence Slovencev v Trstu, ali toliko poštenja in razsodnosti ni v njem, da bi priznal vso resnico. To resnico, da so Slovenci tu avtohtono prebivalstvo, skuša skrivati pod označanje „kolonija“. Tudi ta — otročja finesa mu ne pomore in ne bo koristila italijanskemu življu. Nasprotno: koncem konca je tako potajevanje le na škodo sodeželanom italijanskega narodnosti. S takim potajevanjem se laško nerazsodno ljudstvo le zavaja v krive nazore in v nepoznavanje svojega položaja in s tem v zmoto in v zgrešeno postopanje na lastno škodo. To je na strani italijanskega novinstva huda taktična pogrška. Prikrivanje nasprotnikov moči in pozicije more pač za hip povzdigniti moralčno razpoloženje lastni vojski do šovinizma. Ali potem, ko ta nasprotnik daja občutiti svojo potajevano moč, se to maščuje: Ker je ta poslednja podcenjena moč nasprotnikov, je neprijetno osupnjena, kar deluje nanjo demoralizatorno.

In jasneje se ne more kazati ta resnica, kakor se kaže ravno na italijanski stranki v naših pokrajinah. Ta stranka doživlja v zadnjih časih poraz za porazom in od dne do dne pada nje ugled pred občinstvom. To pa zato, ker je vedno prikrivala resnico. Vedno je varala svoje občinstvo z lažjo, da je Trst izključivo laški in Istra da je tudi italijanska pokrajina. In ko je vlada tedaj vrgla kako mrvice Slovanom, je italijansko novinstvo kričalo, da vlada umetno ustvarja to primorsko Slovanstvo. In italijansko ljudstvo je to verjelo. A ker so vse take takozvane „koncesije“ Slovanom v resnici le postulat taktičnih razmer, le zahtava pravice in pravičnosti — je laško ljudstvo zbegano, nima nikakega kriterija in pripisuje vse namišljene krivice nesposobnosti italijanskih voditeljev.

Tako se maščujejo nad stranko samo „Piccolo“ laži. In to varanje se bo maščevalo vedno bolj. Ekzistenca Slovencev v Trstu in njih domovniška pravica na tej zemlji sta dejstvo, ki ne neha obstojati, pa naj to ekzistenca in to pravico „Piccolo“ ali naravnost potajuje, ali pa jo skriva pod označanje „kolonija“. S tem „Piccolo“ le vara svoje občinstvo in laže v svoj lastni žep.

Tu smo, tu ostanemo in tu zahtevamo vse pravice avtohtonega prebivalstva!

Še o glasovanju o nujnosti predloga radi podražanja živali. Prejeli smo: „Vsa drznost, s katero sta „Slovenec“ in „Gorica“ hoteli tudi to priliko izkoristiti v svoje strankarske svrhe, je zadobila kričečo ilustracijo v dejstvu, da poslanca njiju stranke gg. Krek in Gostinčar, tudi nista glasovala proti nujnosti. Če je bilo glasovanje za nujnost zločin in izdajstvo na korist našega kmeta, potem sta tudi ta dva poslancata svojo potulo „zločincem“ in „izdajalcem“.

Ali čemu da bi dalje izgubljali besed, ko je jasno, da rečenih dveh listov tudi ob tej priliki ni vodilo prepričanje, ampak le strankarska strast in zavist.

Danes nas interesira sosebno vprašanje: zakaj nista Krek in Gostinčar hotela glasovati proti nujnosti rečenega predloga? Zato, ker tudi v „Slovenski ljudski stranki“ sta dve struji: ena, glavna ki je ortokso agrarna in druga, ki se svojimi gospodarskimi naziranjmi nagiblje bolj na socialnodemokratsko stran — na stran delavstva. Reprezentant te struje je pa ravno dr. Krek, a Gostinčar je urednik „Naše moči“. V vzdržavanju dra Kreka in Gostinčarja od glasovanja o gori rečenem predlogu se očituje ekzistenca dveh struj v „Slov. ljudski stranki“. S tem pa je postavljena na laž trditev, da so v tej stranki vsem jednotnega mišljenja in da je ta stranka v svoji skupnosti jednako skrbna za kmeta in industrijalnega delavca. Aut — aut! Ali mora priznati, da si interesi delavca in kmeta niso navskrižu. S tem pa je dovedena ad absurdum trditev, da je oni, ki se poteza za interes delavstva, sovražnik kmeta. Ali pa je na stališču, da si interesi kmetijstva in delavstva gredo navskrižu, potem pa je nje vedno zatrevanje, da hoče enakomerno čuvati te obojestranske interese, prav grda farbarija na eno ali drugo stran.

Bolgarski konzulat v Trstu. Bolgarska vlada namerava osnovati v Trstu svoj konzulat. Konzul bo honoriran in bo imel v

prvi vrsti nalogo povspeševati trgovinsko zvezo med Avstrijo in Bolgarsko.

Veleindustrijalec Ivanu Andreju baronu Economu je minister za notranje stvari dovolil, da more nositi pridevek „San Serfi“.

Bilanca družbe sv. Cirila in Metodija. Družba sv. Cirila in Metodija v Ljubljani javlja vsem svojim podružnicam po širni domovini, da se sestavlja družbina bilanca za solčno leto. V bilanco se postavljajo vsako leto vsi zneski, ki so bili poslani centrali od 1. januarja do 31. grudnia. Prosi se uljudno, da se v svrhu sestave redne bilance upošlejo vsi tozaderni zneski vsaj nekaj dni pred novim letom.

Gostilničarski listki družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani. Do sedaj se je prodalo računskih ozir. gostilničarskih listkov 35.000 komadov. Dohodkov od prodanih listkov je 700 kron; po odbitku 10 od sto-70 kron ostaja skupaj 630 kron. Slovenci, zahtevajte povsodi računsko listko!

Tiskarski stroški za 500.000 kom, so popolnoma pokriti in je že sedaj nekaj prebitka. Vse, kar se proda odslej bo družbi že v korist. Na delo torej Slovenci in Slovenke!

Razglednice družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani. Naročila za božične in noveletne razglednice sprejema družbina pisarna v Ljubljani.

Družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani naznanja, da je že dolgo časa pri poštno čekovnem prometu. Vsi nabrani zneski in prispevki naj se pošiljajo po položnicah, da se prihrani poština. Kdor želi čekovnih položnic, naj se obrne na družbino pisarno v Ljubljani.

Tržaška mala kronika.

× VINO ga je vrglo v morje. 43-letni težak Ivan Paulich, stanujoči v ulici del Belvedere št. 23, se je sinoči kmalu po 8. uri — precej vinjen — zibal ob kanalu po ulici Gioachino Rossini. Prišel je pa preveč na rob kanala in je cepnil v morje. K sreči je bil tam bližu neki finančni stražnik, ki je Pavliča potegnil iz vode in mu tako rešil življenje. Na to je bil k Pauliču — ki je bil spil precej morske vode — pozvan zdravnik se zdravniške postaje, ki ga je dal prenesti v mestno bolnišnico.

× SKRIVAJTE orožje pred otroci! — 12-letni Mirko Verbac, stanujoči z roditelji v ulici dei Piccardi št. 7, je bil prišel do očetovega revolverja. Revolver je bil pa nabasan in ko ga je dečko sprožil, ga je kroglica zadela v levo nogo, vsled česar so morali dečka prenesti v mestno bolnišnico, kjer je bil vsprejet v IV. kirurški oddelku.

× NEZGODA na delu. 41-letnemu kotlarju Ivanu Ruzzieger, ki dela v Lloydovem arsenalu a stanuje v ulici della Loggia št. 5, je neki stroj, pri katerem je delal, grozno zmečkal in razmesaril desno roko. Ruzziegerja so prenesli v mestno bolnišnico kjer je bil vsprejet v IV. kirurški oddelku.

× NEVAREN zaljubljenec. 25-letna lahkoživka Adela Grajnc, stanujoča v zagati della Punta del Forno št. 1, je predvčerajšnjim popoldne govorila na ulici z nekim policijskim agentom. Ko je agent odšel je pa prišel k njej 27-letni oglar Anton M., doma iz Pirana ter jo začel nabijati z dežnikom in s pestmi, in sicer zato, ker jo je videl govoriti s policijskim agentom, Adela mu je utekla in šla naravnost na policijo, ker je povedala, da jo Anton M. preganja že celih 8 dni. Pred osmimi dnevi je bil Anton M. rekel, da mora ona biti njegova in jej je obenem zagrozil z nožem. Od tistega časa jej ni dal več miru. Morala se je vedno skrivati, ker je on vse te dni vedno lazil tam okrog, kjer ona stanuje. Adela je prinesla na policijo tudi nož, s katerim ji je bil Anton M. zagrozil.

No, ob 10. uri in pol predsinočnim je bil Anton M. aretovan v beznici „Ai due Americani“ v ulici di Crosada, in odveden na policijo, kjer se ga vzeli na zapisnik in ga potem djali pod ključ.

× MORNAR tat. 19-letnega mornarja Mihaela M., ki je doma iz Kotora in stanuje tu v ulici dei Carazzani, je dal včeraj popoldne aretovati kapetan parnika „Jason“, ki je vsidan ob Josipovem pomolu. Kapetan, gospod Ivan Vušković, je dal mornarja aretovati, ker je ta dne 2. t. m. v Spljetu, po noči, ko je bil na straži, šel v dvorano in tam s škarjami odprl neki zabojček ter ukradel iz istega štiri škatle sardel, vredne 20 kron.

× KROJAČ slepar, o katerega neštevilnih sleparijah smo poročali predvčeršnjim, je bil, kakor se nam zatrjuje, aretovan v Zadru. Tukajšnja policija je namreč obvestila policije drugih mest o krojačevih sleparijah ter dodala temu obvestilu tudi natančen opis krojačeve zunajnosti. In na podlagi tega opisa je policija v Zadru našla krojača Filipa Carestia in ga aretovala. Carestia je baje priznal vse sleparije, katerih se ga dolži. — Prive-dejo ga seveda v Trst.

× NEZNANI tatovi. Santina Moro, stanujoča v ulici dei Piccardi št. 15, je prijavila na policijo, da se je v tork neznan tat vtihopil v njeno stanovanje in jej ukradel suknjo in pa komad baržuna, v skupni vrednosti 50 kron.

— Karolu Dasati, ki stanuje v ulici Fabio Severo št. 44, so predminolo noč vkradli iz kurnika na dvorišču 9 kokoši, vrednih 30 kron.

HOTEL BALKAN79 sob. elektr. razsvetljava, 62. kapele
Cena zmerna. Počtni & Tele**HOTEL BALKAN**

dobitke, da bi bil postal lahko največji posestnik v Dornbergu, ako bi ne bi razmetaval denarja na vse strani, radi česar je med njim, njegovo ženo in tremi sinovi prišlo mnogo krat do hudih preprirov. Tak prepri je tudi nastal dne 5. januarja 1904 med njim in sinovi. Med tem prepriom je vrgel sin Fran očetu opoko na glavo in ga težko poškodoval, za kar je bil obsojen na pet mesecev težke ječe. Bercetovi sosedje pa trdijo, da je on svojo družino držal jako na kratkem, da so še večkrat lakoto trpeli. V eni roki da jim je oče Berce kazal kos masne pečenke, ki jo je potem sam pojedel, v drugi pa polno denarja, s katerim je šel popivati. Tako počnaje je jezilo ženo in sinove, to pa tem bolj, ker je posestvo lastnina žene, ki je slednjič obolela in umrla dne 24. marca 1904 v goriški bolnišnici.

Starejši sin Fran je šel po materini smrti v Trst delat in se je tam ponesrečil 4. novembra 1904. Po njegovi smrti sta podedovala njegova brata Josip in Alojzij materino premoženje in sicer 10. 12., oče pa 2. 12., to posestvo je bilo cenjeno na K 1400, dolga je na njem K 900. Oskrboval je je Berce sam. Ker sta bila sina mladeletna; Alojzij biva sedaj v Trstu, Josip nosi pa vojaško suknjo. Berce je pa hotel še dalje dobro živeti. Ker ni imel nobenega zaslužka, namerava les je trikrat usmrtiti, trdi se pa, da so bile to le komedije z namenom, da bi vzbudil javno milosrčnost in da bi ga vzdrževala občina, ka ti pri prvem poskusu samomora je bila vrv pretenka in se je vrgla, drugičkrat je bil pa žebelj preslab, ker se je zvil in izdril, tretjičkrat je popil Berce popolnoma neškodljivo tekočino. Sina je vedno sovražil.

V petek 21. junija t. l. okoli ene ure popoldne je šel Berce v prvo nadstropje, spravi vso svojo obleko in perilo v omaro, med katero je djal v potroležu namočene vate kakor tudi okoli omare ter zažgal. Ko so sosedje gasili, stal je Berce malomarno na strani. Nemarnost je bila velika, da ogenj prime sosedne hiše, kar se je z velikim naporom zabranilo. Istega popoldne so ga odvedli orožniki Berceta v zapor. Izpovedal je, da je hotel hišo vpepeljiti radi sovraštva do svojih sinov; delal se je tudi zmešanega. Vse priče so potrdile očitno in Berce je bil obsojen pozno zvečer na dve leti ječe z vsakomesečnim po tom.

x. **Semenj sv. Andreja.** Veliki 14 dni trajajoči semenj sv. Andreja, pričel je v ponedeljek. Akoravno vreme ni bilo vgodno, in je deževalo ali pršelo ves dan, privrelo je v mesto vse polno ljudstva iz bližnje okolice goriške — zijala prodajati in popivat. Vsi vlaki, posebno popoldne, so bili natlačeni, največ fantov in deklet. To so bile nališpane v svojih najboljših oblekah in vso zlatenino, ki jo premorejo. Vseled navadnega blata po goriških ulicah, njih obleke gotovo niso več za parado, a marsikatera oblačila tudi izgubo vsaj kakaga dela zlatenine, katero si je bila nabesila; razni dolgoprstneži, posebno iz bližnjega kraljestva, ki jih je bilo v ponedeljek v Gorici vse polno, imeli so najboljšo žetev. Na tem spretnem delovanju jih je bilo zasačenih prav malo. Eden glavnih žepnih tatov jo je pa skupil, namreč Carlo Bergadano iz Casale Monferrato. Ta je bil zbog svoje žepne obrti že večkrat kaznovan, enkrat celo na šest let. Bergadano je okoli ene ure popoldne na Travniku neki Tereziji Pahor, ko se je bila zagledala v ročno spretnost kriččega, svojo nič vredno blago hvalečega šarlatana, potegnil mošnjček s 150 kronami. Spremljajoča jo otroka sta pa to zapazila in ona je ovdala tatu. Ko je redar aretiral dolgoprstneža, je lopov rekel, da se imenuje Filip Tamburini in da je na potu v Trst, kjer je dobil delo. — Semenj je bil dober za razne tingeltangelne in za krčmarje. Nikakor pa ne moremo umeti, čemu naše ljudstvo tako dere na ta trg; pred 40. leti je imel se svoj pomen, dandanes pa ne več. Saj se vse lahko kupi vsak dan in sicer ceneje in boljše blago, nego pa na tem semnju, na katerem poskušajo oddati trgovci svojo po starosti preperelo, torej malo vredno blago. Preden se naš kmet spametuje poteče še veliko vode po Soči v morje!

x. **Goljufija.** V sredo so sodili goriški porotniki bajtarja iz Medeje, 32-letnega Antona Zullian, obtočenega goljufije vsled ponarjanja podpisov na menjicah. Pri goriških denarnih zavodih „Banca friulana“ in „Banca popolare goriziana“, ki se drže za jako previdne, eskomptoval je menjice, ki so mu jih nevedni sosedje ali podpisovali in bianco, ali je pa na njih ponarejal podpise. Denarje je zapravljval v veseli družbi. Priznal se je krivega z izgovorom, da je radi onemoglosti očeta delal za njega. Na lastni račun da je poveril letos tri menjice v skupnem znesku K 1500, s katerimi je mislil kupiti mlatilnico za žito, ki mu bi bila gotovo nesla, da bi poplačal dolgove. Razprava je končala po polnoči; sodniki so Zulliana spoznali krivim go ljubje, na kar ga je sodni dvor obsodil v tri najstmeščno ječo.

Iz Skopega. Letošnji pridelek terana je izboren posebno glede kvalitete. Kedor želi kupiti dobrega terana po zmernih cenah, naj pride ter pokuš Skopolohih posestnikov teran. Gotovo mu ne bo žal.

Vesti iz Istre.

Jelšane. Včeraj so našli nedaleč od Jelšan na cesti mrtvega človeka. Poznanega pod imenom „Jugo“ ki se je več let v tem kraju klatil od vasi do vasi kakor zidar. Sodi se, da je isti bržkone v pijanosti po noči nazaj grede, v Sarjansh v megli in dežju podlegel.

Vesti iz Kranjske.

Iz Amerike se je v sredo pripeljalo v Ljubljano 180 Slovencev in Hrvatov.

— **Sprememba slovenske označbe fare Bled.** Označba fare Bled „Grad“ se spremeni v Bled.

Pivovarna v Radovljici. V Radovljici nameravajo zgraditi pivovarno ter prično z deli že prihodnjo pomlad. Varilo se bo na leto do 40.000 hl piva.

Umrl je dne 3. t. m. g. Štefan Habe, posestnik na Gočah nad Vipavo v 84. letu starosti.

V prodajalnici zgotovljenih oblek in blaga za moške obleke I v a n S i m i e Trst, ulica Barriera 32 v hiši lekarnarje Picciola, sprejmejo se sedaj naročila za moške obleke in drugo potrebno za bližnje Božične praznike proti paracunu in plačilu na obroke. 134

Sadjerejci! — **Sadno drevje** sadite v jeseni, ne spomlad. Mnogo tisoč cepljenih jablan, brušk in češenj po nizki ceni proda sadjarsko društvo v Rihembergu. 1367

Fran Birs

naznanja vsem svojim cenjenim gostom, da je odprl GOSTILNO ex GIRALDI, Piazza dell' Ospedale, vogal Piera šte. 1.

Mož štirinidesetletni, vešč pisalnemu stroju Adier, išče v Trstu mesto pisarja pri odvetniku, v trgovini ali slično. — A. TROBEC, Sv. Ivan — Trst. 1534

MLEKO. Tržaška trdka prvega reda želi stopiti v zvezo s koko mlekarjo, katera bi zalagala to trdiko z mlekom proti takojšnjemu plačilu. Poudrbe v nemškem ali italijanskem jeziku na „Inseratni oddelk Edicosti pod „MILCH-ABNAHME“. 1723

Naravni med iz umnega čebelnjaka A. Stemberger v Dragi, prodaja „Mlekarna Hruška“, ulica Geppa 19, tik „Narodnega doma“, v Trstu. 1520

V najem se odda meblirana soba pri slovenski družini, ulica Belvedere šte. 4. IV. nad. 1574

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemene — Trst, ulica San Antonio I. Trg v na manufakturnega blaga in malih predmetov ter sukna za ženske obleke.

Restavracija Milano

Ulica Stadion šte. 10

danes ob 7. uri zvečer
veliki koncert dunajskih dam.

PEKARNA in SLADČIČARNA
Dominik Milanič, Trst

ulica della Guardia šte. 24

Prodaja: 3-krat na dan svež kruh, najfinejšo moko vsake vrste; vino v buteljkah in likerji.

Bogata zaloga specialne grenčice „TORERO“.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST

Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

ARISTIDE GUALCO Trst, ulica S. Servolo 2.

TOVARNA CEVI IN PREŠANIH PLOŠČ.

Ne boji se konkurence.

Patrizio Pittaro & Giovanni Bianchi

Avtorizovana delavnica za električne napeljave

TRST, Largo Santorio Santorio št. 5 v začetku ulice Farneto
Napeljava elektr. zvoncev, brzojavov, telefonov in strelododov.

Popolne napeljave električne luči.

Motori in električna vetrila. — Postavljanje svetilk itd.

Aparati baterije in potrebščine za električno zdravljenje.

Delo se izvršuje hitro in natančno. — CENE ZMERNE. — CENIKI ZASTONI.

CREMA MOSCATO

Specijaliteta trdke LIBERTI & TRUSIANI

Liker-vino, ki je vsled svojega izvrstnega okusa priljubljeno toliko otrokom, kolikor odraslim, je radi sestave iz samih higijeničnih in krepih snovi

neprekosljivo

Na prodaj povsod! Zahtevajte v vseh kavarnah!

Glavna zaloga ulica Galatti št. 6.

Druge priporočljive specialite goriimenovane trdke:

Cordial „Carducci“ — Cordial „Bellini“ — Cordial „Cavallotti“ — Amaro „Nazionale“ — Amaro „Siciliano“

Svoji k svojim!

Naznanjam P. N. slavnemu občinstvu da sem odprl

gostilno v ulici Rossetti 3

ter bom točil

izvrstna vipavska in druga vina

Priporočam se za obilno udeležbo

Leopold Škerbic.

TOVARNA TESTENIN

GIUSEPPE TREVISAN

Trst, ul. Molin a vento 3

SPECIJALITETA testenin in Colonjskih tortelin raz-
nastano iz fine moke in jaje. Sprejema na odla-
ter pošila brezplačno v vsaki del mesta.

Gospodarsko društvo „Vrdela“ na Vrdeh

priporoča slavnemu občinstvu dobro urejeno

gostilno

ulica dello Scoglio šte. 794.

Na razpolago ima tudi veliko dvorano, igre za kroglice itd. Toči se domače istrsko črno in belo vino. Kriški teran prve vrste. Domača kuhinja.

Za mnogobrojen obisk se priporoča ODBOR

Pekarna Josip Vatovec

ulica Sette Fontane št. 834. Trst.

s prodajo sladice. — Vsak čas svež kruh.

POSTREŽBA NA DOM.

Moke iz prvih ogrskih mlinov. Dezertni prepečenici.

Prodajalna jestvin

Ulica Industria
653 (vogal ul.
Vespucci) TRST

Sveže blago. — Poštena cena.

VELIKA ZALOGA

praznih buteljk

Trst, via delle Ombrelle št. 5

TELEFON 18-49

Guido e Ugo Coen

100.000 buteljk od šampanjca

za refošk

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste

za refošk, šampanjce, bordeaux, rensko vino,

konjak itd. VELIKA ZALOGA Buteljk od pol

litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene

Prevzamejo se dopošiljave na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva,
tovarna za brezplinske brikete iz
drvenega oglja, se priporoča v zalaganje

hrastovih in bukovih drv

prireditelj za peč

angleškega in inozemskega svetlega premoga —
brezplinskih briketov iz drvenega oglja: „BOULE“ v
veliki jajčasti obliki za vsako kurjavo. — Zarci (ko-
madi v mali jajčasti obliki) za odprto ognjišče in likanje.

Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na

tovarniško pisarno:

Trst — Via della Tesa št. 22

ali na naročilno pisarno v Trstu pri vrhki

GIOV. ANGELI, ul. Vinc. Bellini št. 11

(nasproti cerkvi novega Sv. Antona).

! Umetni
fotografični atelje

pri sv. Jakobu

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi

razglede posnetke, notranjost lokalov, por-

celanaste, plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST

Povečanje vsakater fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov spre-

jema naročbe in jih izvršuje na domu

ali zunaj mesta.